

365. Szombathely, Paragvári utca 77.

(Vas megye) Ró

A Művészeti Szakközépiskola és Gimnázium területén (Hrsz.: 2961) lévő kora római temetőrészlet az iskola építése óta jól ismert. Ennek figyelmen kívül hagyásával kezdtek meg egy beruházást. Felfüggesztése után megelőző feltárást végeztünk 2006. február 6. és március 31. között. Az új épületszárny és így a feltárás alapterülete is 420 m². Az ásatási terület K-i és Ny-i szélén előkerült egy-egy É-D-i irányú patakmeder. A két meder közötti, 10–15 m széles kiemelkedésen 91 kora római sír került elő. Közülük 80 hamvasztásos rítusú, 11 pedig földbe temetés. A hamvasztásos sírok között 43 esetben figyeltünk meg urnás temetkezést (egy üvegurna is előkerült, amelyet ólomlemezzel pecsételtek le). 13 sír helyben égetett volt, 14 sírgödört téglával burkoltak, vagy téglával fedtek le, egyet pedig kőből állítottak össze. A testsírok közül egy esetben burkolták téglával a sírgödört, öt sírban pedig koporsós temetés történt. A leletanyag rendkívül gazdag, amelyből kiemelkedik két csontnyelű, gladiátort ábrázoló bicska, díszített csont hajtűk, gemmák, karneolköves fülbevaló, borostyángyűrűk és -gyöngyök, ezüsttálka, szárnyas fibulák, bronztükrök, mécsesek, vékony falú és terra sigillata edények, de jellemző az üvegedények nagy száma és formai változatossága is. A temetőrészlet a leletek alapján a Flavius-kortól a Kr. u. 2. sz. második feléig volt használatban. A sírok római kori bolygatására nem volt példa, csak a területen végighúzott modern vízvezeték beásása, és feltehetően az árokásó munkások által történt rábontások dúltak szét legalább 5 sírt.

Munkatársak: Farkas Csilla régész; Kelbert Krisztina, Rozsonits Gyöngyi, Szilasi Attila Botond, Vámos Gábor régésztechnikusok; Edőcs Judit, Ferencz Eszter, Kusztor Gergely és Kiss E. Csaba restaurátorok; valamint Hekli Hajnalka, Herman Eszter, Kolonits László, Kőszegi Ádám, Móricz Eszter, Nagy Anikó, Nagy Dávid, Radics András, Simonfi Anita, Tompos Szilvia régésztechnikus-hallgatók (Berzsenyi Dániel Főiskola).

ILON GÁBOR – KISS PÉTER

366. Szombathely, Rumi út 2.

(Vas megye) Ró

2006. augusztus 29-én bejelentést kaptunk, hogy a Rumi út 2. sz. alatti gázbekötés nyomvonalán „kövek” kerültek elő (Hrsz.: 9061/1, 11037/1). A helyszíni szemlén megállapítottuk, hogy a fenti épület előtti járdaszakasz átvágásakor egy ÉÉNy-DDk-i irányú római út bazaltborítású felülete került napvilágra. Augusztus 30-án dokumentáltuk az előkerült jelenséget.

ILON GÁBOR

367. Szombathely, Szily J. utca 18.

(Vas megye) Ró

2006 tavaszán megkezdett építkezéshez kapcsolódóan végeztünk régészeti kutatást, két szelvényben, összesen 64 m²

összfelületen. A feltárás eredményeként Savaria belvárosának részlete, egy római utca és a hozzá csatlakozó épületek részletei kerültek napvilágra. A kutatott telekrészlet meghatározó jelensége a tervezett ház területét ÉNy-DK irányban átlósan átszelő, szabálytalan alakú bazaltlapokkal burkolt utca kisebb szakasza volt. A burkolt útfelület csak kisebb felületen maradt meg, de az útburkolat alépítményeként bedöngölt többrétegű sóder azonban szinte a teljes útfelület helyén megtalálható volt. Az úttest középtengelyében, a sóder alatt a Savaria más helyein már jól ismert boltozatos szennyvízcsatorna húzódott, amelybe a házhely ÉK-i sarkán egy kisméretű, téglából falazott szennyvízlefolyó csatlakozott. Az út É-i oldalán pilléres-porticusos elrendezésben megépített épület homlokzatának két építési periódusához tartozó maradványok láttak napvilágot. Az útalapozás rétegei alatt, az útépitést megelőző időszakból gerendavázis építményhez kapcsolódóan bronzöntő minták kéttucatnyi töredékét és csontfaragásra utaló tárgyi leleteket találtunk, ami a város egy korai, a lakófunkciót megelőző Kr. u. 1. sz. második felére, esetleg a Kr. u. 2. sz. elejére keltezhető időszakát jelzi. A megmaradt épületmaradványok és utcarészlet, illetve egy, a kutatott terület régészeti rétegsorát átmetsző (késő római?) kút, valamint a házhely D-i részén talált kora újkori pincefal a terület több időszakon történő sűrű beépítését mutatja.

SOSZTARITS OTTÓ

368. Szombathely, Vajda János utca 2.

(Vas megye) Ró

2006. május 4-én és 9-én szakfelügyeletet végeztem a 8938 hrsz. telken. Az egykori pince padlója alatt az altalajban ismeretlen korú beásás nyomait figyeltük meg. A területen római kori kerámiaedény töredékei, csatári kövek, valamint állatcsontok kerültek elő, ezért valószínűleg a terület régészetileg érintett, próba-ileg megelőző feltárás szükséges.

KISS PÉTER

369. Szőlád, Kertek mögött

(Somogy megye) R, B, Ge, A

A lelőhelyen 2006-ban folytattuk a kutatásokat: 11 újabb langobard kori temetkezést, valamint réz-, bronz-, és avar kori telepobjektumokat találtunk. A sírok 1–3 m mélységben lépcsősen összeszűkültek, a mintegy 1 m mély sírkamrát fagerendák fedték. A fatörzskoporsó mellett ácsolt koporsókat is sikerült megfigyelni, valamint számos esetben favödörök, faedények elszíneződését. A sírok két harmada kirabolt volt. Rendszeres volt az étel-, és a tojásmelléklet. Előkerült egy újabb körárkos temetkezés. Három férfi mellett volt spáta, két esetben pajzs és többször lándzsa és tarsoly. A női sírokból 5 db Schwechat-Pallersdorf típusú S-fibula, számtalan gyöngy, fésű került elő. A fésűk mind a férfi, mind a női sírokban gyakoriak. Kiemelkedő a rabolatlan 21. sz. női sír leletanyaga: két S-alakú fibula, mintegy másfélszáz gyöngy a mellkason,